

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 20.3.2014
COM(2014) 174 final

2014/0096 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o sbližování právních předpisů členských států týkajících se kaseinů a kaseinátů
určených k lidské spotřebě a o zrušení směrnice Rady 83/417/EHS**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Odůvodnění a cíle návrhu

Směrnice Rady 83/417/EHS stanoví sbližování právních předpisů členských států týkajících se některých druhů mléčných bílkovin (kaseinů a kaseinátů) určených k lidské spotřebě. Z následujících důvodů se navrhuje tuto směrnici zrušit a nahradit ji novým zněním: 1) Je třeba sladit pravomoci svěřené Komisi s novým rozlišením zavedeným Smlouvou o fungování Evropské unie (SFEU), 2) zohlednit další právní předpisy, které byly mezitím přijaty, zejména v oblasti potravinového práva, 3) sladit požadavky na složení dotyčných výrobků s příslušnou mezinárodní normou vydanou organizací *Codex Alimentarius*.

1. Smlouva o fungování Evropské unie (SFEU) rozlišuje na jedné straně na Komisi přenesenou pravomoc přijímat nelegislativní akty s obecnou působností, kterými se doplňují nebo mění některé prvky legislativního aktu, které nejsou podstatné, jak je uvedeno v článku 290 (akty v přenesené pravomoci), a na druhé straně pravomoc svěřenou Komisi přijímat prováděcí akty v případě, že je třeba jednotné podmínky, jak je uvedeno v článku 291 (prováděcí akty). Přezkum uplatňování ustanovení směrnice 83/417/EHS z hlediska nového rozlišení mezi akty v přenesené pravomoci a prováděcími akty ukázal, že je třeba, aby byla Komise zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci za účelem případných změn technických definic a požadavků stanovených v příloze týkající se kaseinů potravinářských a kaseinátů, aby mohla zohlednit vývoj odpovídajících mezinárodních norem a technického pokroku. Odpovídající zmocnění je obsaženo v tomto návrhu.
2. Tento návrh zohledňuje další vývoj paralelních právních předpisů, zejména v oblasti potravinového práva. Jedná se zejména o aktualizaci směrnice 2000/13/ES¹, nařízení (ES) č. 178/2002², nařízení (ES) č. 882/2004³, nařízení (ES) č. 1332/2008⁴ a nařízení (ES) č. 1333/2008⁵.
3. Organizace *Codex Alimentarius* schválila mezinárodní normu pro výrobky s kaseinem potravinářským⁶. Tato norma definuje mimo jiné základní složení a požadavky na jakost kaseinových výrobků. Aby mohly potravinářské podniky využívat rovných podmínek na světovém trhu, upravuje tento návrh požadavky na složení stanovené v přílohách, které se týkají kaseinu potravinářského a kaseinátů, podle požadavků uvedených ve výše zmíněné normě *Codex*.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES ze dne 20. března 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1332/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských enzymech a o změně směrnice Rady 83/417/EHS, nařízení Rady (ES) č. 1493/1999, směrnice 2000/13/ES, směrnice Rady 2001/112/ES a nařízení (ES) č. 258/97.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských přídatných látkách.

⁶ Codex Stan 290-1995.

Úpravou došlo ke dvěma změnám: maximální vlhkost kaseinu potravinářského se zvýšila z 10 na 12 % a maximální obsah mléčného tuku kaseinu potravinářského kyselého se snížil z 2,25 na 2 %. Díky této změně jsou požadavky na složení stanovené v návrhu plně v souladu s mezinárodní normou.

Návrh nemá žádné finanční důsledky pro rozpočet EU.

Obecné souvislosti

Články 290 a 291 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) rozlišují dva různé druhy aktů Komise:

Článek 290 SFEU umožňuje normotvůrcům „přenést na Komisi pravomoc přijímat nelegislativní akty s obecnou působností, kterými se doplňují nebo mění některé prvky legislativního aktu, které nejsou podstatné“. Na právní akty, které Komise přijme tímto způsobem, se v terminologii Smlouvy odkazuje jako na „akty v přenesené pravomoci“ (čl. 290 odst. 3).

Článek 291 SFEU umožňuje členským státům „přijmout veškerá nezbytná vnitrostátní právní opatření k provedení právně závazných aktů Unie“. Tyto akty svěřují prováděcí pravomoci Komisi, jsou-li pro jejich provedení nezbytné jednotné podmínky. Právní akty, které Komise přijme tímto způsobem, se v terminologii Smlouvy označují jako „prováděcí akty“ (čl. 291 odst. 4).

Od přijetí původní směrnice z roku 1983 byla v oblasti potravinového práva přijata řada právních aktů. Tyto právní akty je třeba zohlednit.

Na výrobu kaseinu a kaseinátů z mléka se do roku 2006 vztahoval interní program subvencí spravovaný Unií. Tento program subvencí přestal být v uvedeném roce používán a s konečnou platností byl zrušen politickou dohodou, které bylo dosaženo ohledně reformy jednotné společné organizace trhů se zemědělskými produkty v roce 2013. Zvláštní ustanovení, která se lišila od mezinárodních norem, proto již ztratila své opodstatnění. V důsledku toho upravuje návrh požadavky na složení kaseinových výrobků podle příslušné normy Codex.

Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu

Články 290 a 291 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

Směrnice 2000/13/ES, nařízení (ES) č. 178/2002, nařízení (ES) č. 882/2004, nařízení (ES) č. 1332/2008 a nařízení (ES) č. 1333/2008.

Codex Stan 290-1995.

Soulad s ostatními politikami a cíli Unie

Návrh je v souladu s novou klasifikací pravomocí svěřených Komisi Smlouvou o fungování EU, s příslušnými právními akty v oblasti potravinového práva a s mezinárodní normou, kterou pro kaseinové výrobky vydala organizace *Codex Alimentarius*.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Konzultace se zúčastněnými stranami

Nebylo třeba využít konzultací se zúčastněnými stranami, neboť návrh se zabývá především interinstitucionálními otázkami a nemění podstatu směrnice 83/417/EHS,

kteřá funguje dobře již desítky let. Návrh rovněž umožňuje lepší integraci pravidel týkajících se kaseinů a kaseinátů do širšího právního rámce potravinového práva, což je výhodné z hlediska srozumitelnosti a zjednodušení. Také pravidla pro poskytování informací mezi podniky byla zjednodušena.

Další úpravy podle mezinárodní normy byly projednány se zástupci průmyslu, kteří navrhované změny uvítali.

Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Ze stejných důvodů nebylo třeba využít ani externích odborných konzultací.

Posouzení dopadů

Ze stejných důvodů nebylo třeba využít ani posouzení dopadů.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Shrnutí navrhovaných opatření

Návrh 1) poukazuje na potřebu přenést na Komisi pravomoc přijmout změny příloh I a II a stanoví vhodný postup pro přijetí těchto aktů v novém právním kontextu, který souvisí se vstupem článků 290 a 291 SFEU v platnost, 2) upravuje stávající ustanovení v souladu s dalším vývojem právních předpisů, zejména v oblasti potravinového práva, a 3) případně upravuje požadavky na složení kaseinů potravinářských podle příslušné normy Codex.

Právní základ

Smlouva o fungování Evropské unie, článek 114.

Zásada subsidiarity

Návrh spadá do sdílené pravomoci mezi EU a členskými státy a je v souladu se zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality.

Volba nástrojů

Forma původního předpisu (směrnice) se nemění. Cílem návrhu je upravit pravomoci Komise v novém právním kontextu nastoleném Lisabonskou smlouvou. Návrh rovněž vychází z dalšího vývoje právních předpisů v minulých letech a z vývoje stávajících, aktualizovaných mezinárodních norem.

Nadto bere v úvahu, že je třeba, aby členské státy měly určitý prostor a mohly přizpůsobit vnitrostátní právní a správní prostředí, zejména z hlediska případného přijetí vnitrostátních opatření v otázkách, které nejsou v tomto návrhu výslovně harmonizovány.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o sblížení právních předpisů členských států týkajících se kaseinů a kaseinátů určených k lidské spotřebě a o zrušení směrnice Rady 83/417/EHS**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Rady 83/417/EHS² stanoví sblížení právních předpisů členských států týkajících se některých druhů mléčných bílkovin (kaseinů a kaseinátů) určených k lidské spotřebě. Od vstupu uvedené směrnice v platnost došlo k několika změnám, zejména byl vytvořen ucelený právní rámec v oblasti potravinového práva a organizace *Codex Alimentarius* přijala mezinárodní normu pro výrobky s kaseinem potravinářským³, a tyto změny je třeba zohlednit.
- (2) Směrnice 83/417/EHS svěřuje Komisi pravomoci k provádění některých svých ustanovení. Vzhledem ke vstupu Lisabonské smlouvy v platnost je třeba tyto pravomoci sladit s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouvy“).
- (3) V zájmu jasnosti by proto měla být směrnice 83/417/EHS zrušena a nahrazena směrnicí novou.
- (4) Vzhledem k tomu, že nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004⁴ obsahuje obecná, horizontální a jednotná pravidla Unie týkající se metod odběru vzorků a analýzy potravin, nejsou již potřebná související ustanovení směrnice 83/417/EHS.

¹ Úř. věst. C , , s. .

² Směrnice Rady 83/417/EHS ze dne 25. července 1983 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se některých druhů mléčných bílkovin (kaseinů a kaseinátů) určených k lidské spotřebě (Úř. věst. L 237, 26.8.1983, s. 25).

³ Norma 290-1995 <http://www.codexalimentarius.org/standards/en/>.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 ze dne 29. dubna 2004 o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat (Úř. věst. L 165, 30.4.2004, s. 1).

- (5) Vzhledem k tomu, že nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002⁵ obsahuje obecná, horizontální a jednotná pravidla Unie týkající se přijetí mimořádných opatření u potravin a krmiv, nejsou již potřebná související ustanovení směrnice 83/417/EHS.
- (6) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES⁶ se nevztahuje na vztahy mezi podniky. Vzhledem k tomu, že výrobky, na které se vztahuje tato směrnice, by neměly být prodávány konečnému spotřebiteli, ale pouze mezi podniky pro účely výroby potravinářských výrobků, je vhodné zachovat zvláštní pravidla, která uvádí již směrnice 83/417/EHS, přizpůsobit je stávajícímu právnímu rámci a zjednodušit je. Uvedená pravidla stanoví informace, které mají být poskytovány u těchto výrobků, aby potravinářské podniky na jedné straně mohly využít informace, které potřebují pro označování konečných výrobků, například pokud jde o uvádění alergenů, a na druhé straně aby se předešlo tomu, že by tyto výrobky mohly být zaměněny s podobnými výrobky, které nejsou určeny pro lidskou spotřebu.
- (7) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008⁷ stanoví definici činidel označovaných ve směrnice 83/417/EHS jako technologické pomocné látky. Proto by tato směrnice měla používat namísto pojmu „technologické pomocné látky“ pojem „činidla“.
- (8) Jiné pojmy a odkazy používané v přílohách směrnice 83/417/EHS by měly být upraveny tak, aby se zohlednily pojmy a odkazy používané v nařízeních Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 a (ES) č. 1332/2008.⁸
- (9) Příloha I směrnice 83/417/EHS stanoví maximální vlhkost pro kaseiny potravinářské na 10 % a maximální obsah mléčného tuku pro kasein potravinářský kyselý na 2,25 %. Vzhledem k tomu, že mezinárodní norma 290-1995 zavedená organizací *Codex Alimentarius* stanoví uvedené parametry na 12 % a 2 %, měly by být stanoveny odpovídající parametry v souladu s touto mezinárodní normou, aby se zabránilo narušení obchodu.
- (10) S cílem okamžité úpravy či aktualizace technických prvků obsažených v přílohách tak, aby se zohlednil vývoj odpovídajících mezinárodních norem nebo technického pokroku, měla by být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy, pokud jde o požadavky na kaseiny potravinářské a kaseináty potravinářské uvedené v přílohách I a II.
- (11) Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni. Při přípravě a vypracovávání aktů v přenesené pravomoci by Komise měla zajistit, aby byly příslušné dokumenty předány současně, včas a vhodným způsobem Evropskému parlamentu a Radě.

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES ze dne 20. března 2000 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se označování potravin, jejich obchodní úpravy a související reklamy (Úř. věst. L 109, 6.5.2000, s. 29).

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských přídatných látkách (Úř. věst. L 354, 31.12.2008, s. 16).

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1332/2008 ze dne 16. prosince 2008 o potravinářských enzymech a o změně směrnice Rady 83/417/EHS, nařízení Rady (ES) č. 1493/1999, směrnice 2000/13/ES, směrnice Rady 2001/112/ES a nařízení (ES) č. 258/97 (Úř. věst. L 354, 31.12.2008, s. 7).

- (12) Členské státy by měly mít určitý prostor, aby mohly přijmout vnitrostátní opatření v otázkách, které nejsou výslovně harmonizovány touto směrnicí, a přizpůsobit vnitrostátní právní a správní prostředí. V takových případech by měly členské státy oznámit svá vnitrostátní opatření Komisi postupem stanoveným ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES⁹,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Tato směrnice se vztahuje na kaseiny a kaseináty určené k lidské spotřebě a jejich směsi.

Článek 2

Pro účely této směrnice se použijí tyto definice:

- a) „kaseiny“ se rozumí základní bílkovinná složka mléka, promytá a vysušená, nerozpustná ve vodě a získaná z odtučněného mléka srážením:
 - i) přidavkem kyseliny, nebo
 - ii) mikrobiálním okyselením, nebo
 - iii) použitím syřidla, nebo
 - iv) použitím jiných enzymů koagulujících mléko, tepelně ošetřená, čímž se docílí negativního testu na fosfatázu, aniž je dotčena možnost předchozího použití procesů iontové výměny a procesů zahuštění;
- b) „kaseináty“ se rozumí výrobky získané sušením kaseinů zpracovaných pomocí neutralizačních činidel a tepelně ošetřené, čímž se docílí negativního testu na fosfatázu;
- c) „odtučněným mlékem“ se rozumí mléko bez přidaných složek, v němž byl pouze snížen obsah tuku;
- d) „kaseinem potravinářským kyselým“ se rozumí kasein určený k lidské spotřebě získaný srážením za použití činidel a bakteriálních kultur uvedených v oddíle I písm. d) přílohy I, který odpovídá požadavkům stanoveným v oddíle I uvedené přílohy;
- e) „kaseinem potravinářským sladkým“ se rozumí kasein určený k lidské spotřebě získaný srážením za použití činidel uvedených v oddíle II písm. d) přílohy I, který odpovídá požadavkům stanoveným v oddíle II uvedené přílohy;
- f) „kaseináty potravinářskými“ se rozumějí kaseináty získané z kaseinů potravinářských za použití neutralizačních činidel potravinářské kvality uvedených v písm. d) přílohy II, které vyhovují požadavkům stanoveným v uvedené příloze.

Článek 3

Členské státy přijmou veškerá nezbytná opatření, aby zajistily, že:

- (a) výrobky uvedené v článku 2 jsou uváděny na trh pouze tehdy, pokud vyhovují pravidlům a požadavkům stanoveným v této směrnici a v přílohách I a II této směrnice, a

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů (Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 37).

- (b) výrobky, které nesplňují požadavky stanovené v přílohách I a II, nejsou používány k výrobě potravin a jsou pojmenovány a označeny takovým způsobem, aby kupující nebyl uveden v omyl o jejich povaze, kvalitě nebo použití.

Článek 4

Názvy uvedené v čl. 2 písm. d), e) a f) jsou vyhrazeny pro definované výrobky a při obchodování musí být používány k označování těchto výrobků.

Článek 5

1. Povinnými údaji, které musí být uvedeny na obalech, nádobách a etiketách výrobků definovaných v článku 2, musí být dobře viditelné, jasné čitelné a nesmazatelné, jsou tyto údaje:
 - a) název vyhrazený pro uvedené výrobky podle článku 4, v případě kaseinátů s uvedením kationtu (kationtů);
 - b) u výrobků uváděných na trh jako směsi:
 - i) slovo „směs...“ následované názvy složek směsi v pořadí podle klesajícího hmotnostního zastoupení,
 - ii) v kaseinátu nebo kaseinátech údaj o kationtu nebo kationtech,
 - iii) ve směsích s kaseináty obsah bílkovin;
 - c) čistá hmotnost vyjádřená v kilogramech nebo v gramech;
 - d) jméno nebo obchodní firma a adresa provozovatele, pod jehož jménem nebo obchodním názvem je potravinu uváděna na trh, nebo pokud tento provozovatel není usazen v Unii, dovozce potravin na trh Unie;
 - e) u výrobků dovážených ze třetích zemí název země původu;
 - f) identifikace šarže nebo datum výroby.
2. Členské státy zakáží uvádět na trh výrobky definované v čl. 2 písm. d), e) a f) na svém území, pokud nejsou údaje uvedené v odstavci 1 uvedeny v jazyce snadno srozumitelném kupujícím členských států, v nichž jsou tyto výrobky uváděny na trh, ledaže jsou tyto údaje podány jiným způsobem; toto opatření nevylučuje uvedení těchto údajů v několika jazycích.
3. Podrobné údaje uvedené v odst. 1 písm. b) bodu iii) a v písm. c), d) a e) jsou vyžadovány pouze v průvodní dokumentaci.

Článek 6

1. Členské státy mohou přijmout vnitrostátní opatření v otázkách, které nejsou výslovně harmonizovány touto směrnicí, za předpokladu, že jimi nezakáží, neztíží ani neomezí volný pohyb zboží, které je v souladu s touto směrnicí.
2. Členské státy neprodleně sdělí Komisi všechna vnitrostátní opatření postupem stanoveným ve směrnici 98/34/ES.

Článek 7

Komise je zmocněna přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 8 týkající se změn příloh I a II za účelem zohlednění vývoje příslušných mezinárodních norem a technického pokroku.

Článek 8

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.
2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 7 je Komisi svěřena na dobu neurčitou počínaje dnem (...). (**Publications Office is to fill in the date of entry into force of this Act**).
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 7 kdykoliv zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po jeho zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 7 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 9

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 31. března 2015. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.
Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 10

Směrnice 83/417/EHS se zrušuje.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze III.

Článek 11

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 12

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*